

S. Sayısı : 16

1939

İNHİSARLAR U. M. BÜTÇESİ

Inhisarlar umum müdürlüğü 1939 malî yılı bütçe kanunu lâiyhası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/6)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı : 6/896

28 - II - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İcra Vekilleri Heyetinin 27 - II - 1939 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan İnhisarlar umum müdürlüğünün 1939 malî yılı bütçe kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
Dr. R. Saydam

Bütçe kanun lâiyhası mucib sebepleri

Madde 1 : 1939 yılı masraf bütçesile teklif olunan (7 370 354) lira muhassasatın mucib sebepleri ekli (1) sayılı lâiyhada fasıl ve madde itibarile anlatılmıştır.

Madde 2 : 1939 yılı için tahmin olunan (49 466 000) lira gelirden ötürü izahat ilişik (2) sayılı lâiyhada gösterilmiş, idarenin gelir ve masrafları hakkında ayrıca izahat verilmiştir.

Madde 4, 5 : 1938 yılı bütçesinde yazılı olup hükümlerinin 1939 yılında da tatbiki gereken adı geçen maddeler ona göre yazılmıştır.

Madde 6 : 1938 yılı bütçesinde düyun hakkındaki hükümler 1939 yılında da tatbiki gereken yıllara aid hükümleri ihtiva etmek suretile yazılmıştır.

Madde 7 : 1938 yılı bütçesinde yazılı olup hükümlerinin 1939 yılında da tatbiki gereken adı geçen madde ona göre yazılmıştır.

Madde 8 : Heyetlerce 3437 sayılı kanunun tarihi meriyetinden evvel hükümlerine cezalara aid tahsil aidatı için gereken hükümleri de ihtiva etmek üzere adı geçen madde ona göre yazılmıştır.

Madde 9 : 1938 yılı bütçesinde yazılı olup hükümlerinin 1939 yılında da tatbikini temin için teklif edilmiş olan bu tahsisat:

A - Geçen senelerde olduğu gibi gerek sene içinde ve gerek hükmü gelecek senelere sirayet edecek mukavelelerle yapılacak inşaat ve tesisat ile mubayaa olunacak levazım ve arsaların bedellerini,

B - İnşaata aid proje ve plânların tanzimi ve inşaatın murakabesi için mu-

vakkaten istihdamına lüzum hâsıl olacak türk ve ecnebi mühendis mimarların ücret, yol ve ecnebilerin ikamet masraflarını, karşılamaya mahsustur.

Madde 10 : İzmir ve İstanbulda iki senede yaptırılacak ve bedelleri (1 500 000) lira tahmin olunan şarab ve rakı fabrikaları inşaatı için işin iki senede bitirilmesi esasına göre 1938 malî yılı bütçesinde (750 000) lira konarak mütebaki tahsisatın 1939 yılına vazı düşünölmüş, ancak inşaat heyeti mecmuasının 1938 senesinde ihalesini temin edebilmek maksadile 3449 sayılı kanunla 1939 yılına geçici mukavele akdine Gümrük ve inhisarlar vekili mezun kılınmış idi.

Bazı esbab ve avamilin tahtı tesirinde olarak İzmir fabrikasının inşaatına başlanmadığı gibi Paşabahçe fabrikasının yalnız ihalesi yapılabılmış ve bu işler için 1938 yılında ancak (150 000) lira harcanabileceği tahmin edilmekte bulunmuştur.

1939 yılı bütçesine (750 000) lira konduğuna göre mütebaki inşaatın 1940 malî yılına kalacağı anlaşıldığından adı geçen yıl bütçesine (600 000) liralık tahsisat konması icab etmektedir. Madde, bu tahsisata aid taahhüdâtın da 1939 malî yılında yapılabilmesini temin maksadile yazılmıştır.

Madde 11 : 1938 yılı bütçesinde mevcut olup hükmünün 1939 yılında da tatbiki icab eden bu madde ona göre yazılmıştır.

Madde 12 : Bu madde; işletme muamelâtının azlık veya çokluğuna tâbi bulunan ve neticede tamamile mamulâtın maliyetine inzimam eden imal ve istihale aid masrafların bütçeye konması idare hesaplarında uzun karışıklıkları mucib olduğu gibi bütçenin varidat ve masraf kısımlarında yapılan zam ve tenziller dolayısıyla de bu rakamlarla lüzumsuz kabarıklıklar husule getirmekte idi. Bilânçolarımızı tedkik eden mütehassıs murakıblerin de nazarı dikkatini senelerden beri celbeden bu vaziyetin ıslahı için (C) cedvelinin Yüksek Meclisin tasvibinden geçmesi dolayısıyla yekûnu hiç bir şekilde arttırılmayacak olan bu kısım maaşlarla tamamen imalât ve işletmeye aid olan masrafların bu husustaki Yüksek bütçe encümeninin de mütaleaları mucibince aid oldukları mütedavil sermayeden tesviyesinin temini gayesile yazılmıştır.

F. M.

1 Memur ve müstahdemler ücreti:

Bu fasla ilişik «C» cedvelindeki kadroya göre geçen yıl tahsisatının aynı olarak (3 641 880) lira konulmuştur.

2 Merkez ve taşra masrafları:

1 İdarehane ve satış depoları kirası:

Bu madde fabrika, imalâthane, imalhane ve yaprak tütün depolarile tuzlalardan gayri idare teşkilâtının merkez ve taşrada işgale mecbur olduğu idarehane binalarile satış depoları ve mamulât ambarlarının kiralarnı karşılamaktadır.

Bir çok mahallerde idarehanelerin eski ve ihtiyaca gayri kâfi ve dağılık olmaları hasebile toplu ve daha muntazam binalara nakilleri ve bunlardan bazılarının geçen seneki kiralarnı sahipleri tarafından yapılan

F. M.

zamlar, satışların inkişafı dolayısıyla bazı yerlerde yeniden tutulması zarureti karşısında kalan idare binaları ve tuz ambarları için verilmesi lâzım gelen kiralar her sene inşa edilmekte olan idare malı binaların bu tertibde temin edeceği umulan tasarrufa imkân bırakmamakta olduğundan kira tahsisatı geçen yılın aynı olarak (150 000) lira teklif olunmuştur.

2 Mahkeme masrafları :

İdarenin lehine ve aleyhine açılan davalardan dolayı verilen mahkeme ve icra harçlarıyla bu uğurda ihtiyar olunan sair masrafları ve inhisar altında bulunan oyun kâğıdı, kibrit, çakmak ve çakmak taşı kaçakçılığın-
dan dolayı suçlara aid davaların mahkeme ve sair masrafları ile dâimi avukatı olmayan yerlerde verilen avukat ücretlerini ve davaları idare lehine intaç edenlere 2159 sayılı kanunun 8 nci maddesi gereğince tediye edilecek ücretlerle yıl içinde dava ve icra işleri çoğalan yerlerde işlerin arkası alınmıncaya kadar muvakkaten istihdamına zaruret hâsıl olan memurlara verilen ücretleri karşılayan bu maddeye geçen yıl tahsisatının aynı olarak (75 000) lira konmuştur.

3 Para gönderme masrafı:

Ziraat bankası vasıtasile veya posta havalesi olarak gönderilen paralar için verilecek ücretlerle posta merkezi bulunmayan yerlerde posta merkezlerine kadar para sevki için ihtiyar olunan masrafların karşılığı olan bu tertibe geçen yıl tahsisatının aynı olarak (90 000) lira konmuştur.

4 İdare masrafı:

Normal vaziyet nazarı dikkate alınarak geçen yıl tahsisatının aynı olmak üzere bu tertibe konulan (315 000) lira aşağıdaki masrafları karşılamaktadır:

1 - Kırtasiye bedelleri ve mamulât, etiket ve ambalâjlarla matbu evrak hazırlayan idare matbaasının umumî masrafları,

2 - Teshin, elektrik, su masrafları,

3 - Şenlik masrafları,

4 - Nakil masrafları,

5 - Reklâm nevinden olmayan ilâçlar,

6 - Muhabere ve mükâleme (2721, 2722 sayılı kanunların hükümleri dairesinde resmî posta ve telgraf müraselâtı için posta ve telgraf idaresine verilmekte olan mebalîğ dahilidir).

7 - Hariçte yapılması zarurî bulunan tercüme ve etüdlerle mubayaası idarece faydeli görülen eserlerin geçen senelerde olduğu gibi ücret ve bedelleri,

8 - Bazı odacı, bekçi, şoför, sevk memuru, tahsildar gibi müstahdemlere verilmesi zarurî olan elbise, potin, kaput, muşamba gibi giyecek eşya bedelleri,

F. M.

9 - İdarenin bulunduğu binalarda umumî temizlik masrafları ve kira ile işgal olunan han, ve emsali yerlerdeki oda başı, asansörcü, gardropçu gibi han müstahdemlerine geçen senelerde olduğu gibi mesai saatleri haricindeki hizmetlerine binaen yapılacak cüzî yardımlar,

10 - İdareyi alâkadar eden kongreler münasebetile veya mubayaa için gelen mütehasıs ve tüccarların ağırlanması için umumî müdürlükçe ihtiyar olunacak masraflar,

11 - Bütçenin tertiblerinde mukabili bulunmayan sair masraflar,

12 - İdarenin iştigal mevzuu dahilinde çalışan beynelmilel müessese, ofis ve kongrelere iştirak için sarfı iktiza eden meblâğ,

5 Kaza sigortası :

Barut depo memur ve müstahdemlerinin kazaya karşı yapılan sigortaları için konulan bu tertibe geçen yıl tahsisatının aynı olarak (1 000) lira teklif olunmuştur.

6 Kurs masrafı :

Memurların meslekî bilgilerini arttırmak gayesile ihdas edilen ve 6 sene-denberi muvaffakiyetli neticeler veren kursların geçen senelerde olduğu gibi idarî muamelât hakkında tatbikat gösteren ve bu hususta mümarese yaptıran müdür ile diğer öğretmenlerin umum müdürlükçe tensib edilmekte olan ücretleri ile idare masraflarını ve kursa celbedilen memurların gidib gelme yol ve ikamet masraflarını karşılayan bu tertibe geçen yıl tahsisatının aynı olarak (30 000) lira konmuştur.

3 Daimi memuriyet harcırahı:

Birinci fasla dahil memur ve müstahdemlerden idarî ve sıhî sebeplerden dolayı bir yerden diğer bir yere nakledilenlerle idareye yeniden alınacak ve sıhî ve idarî sebeplerle çıkarılacak, sin tahdidine tâbi tutulacak veya tekaüd edileceklerine kanun ve kararnamesine göre verilen harcırahları karşılayan bu fasla geçen yıl tahsisatının aynı olarak (70 000) lira konmuştur.

4 Muvakkat memuriyet harcırahı:

Birinci fasla dahil memur ve müstahdemlerden idarî ihtiyaçlara binaen bir yerden diğer bir yere muvakkaten gönderilecek olanlarla hastalık ve mezuniyet gibi hallerde işlerin sekteye uğramaması için hasta veya mezun bulunan memur ve müstahdemine vekâlet etmek üzere diğer bir mahalden gönderilecek vekillere ve yabancı memleketlere tedkik için gidecek müdür ve memurlara kanun ve kararnamesine uygun olarak verilecek harcırahları karşılayan bu fasla geçen yıl tahsisatının aynı olarak (45 000) lira konmuştur.

5 Müfettişler harcırahı:

İdare müfettişlerine kanun ve kararnamesine uygun olarak verilen har-

F. M.

cırahları karşılayan bu fasla geçen yıl tahsisatının aynı olarak (50 000) lira konmuştur.

6 Tecrübe, islah ve mücadele masrafları :

1 Fenni, ekim, dikim tecrübe masrafları :

Tütün enstitüsü ile buna mühlhak kimyahaneye ve sair teşkilâtın ve muhtelif yerlerdeki tecrübe istasyonlarının umumî masrafları ile kalbur makineleri ve tütüncülere verilen camkân bedellerini, tütün haritaları masraflarını, fen memur ve müstahdemlerinin harcahlarını ve nümune bağlarının bütün masraflarını ihtiva etmekte olan bu tertibe enstitü ile tecrübe istasyonlarının fenî vesait ile teçhizi ve şarapçılığa karşı günden güne artmakta olan rağbeti tezyid için yeniden tesisi mutasavver nümune bağlarının masairfi de göz önünde tutularak geçen yıl tahsisatının aynı olarak (65 000) lira konmuştur.

2 Hastalıklarla uğraşma masrafı :

Bu tahsisat tütün hastalıklarına karşı yapılan uğraşma işlerini karşılamaktadır.

Ziraat vekâleti tarafından hesabımıza yapılan mücadele masrafları da dahil olduğu halde Ege, Karadeniz, Marmara ve diğer tütüncülük ülkesinde yeniden açılacak mücadele nümune fideliklerinin icab ettirdiği masrafları karşılamak üzere bu tertibe geçen yıl tahsisatından (5 000) lira fazlasıyla (15 000) lira konmuştur.

7 Kaçağı kovalama ve tütün ekimi masrafları :

1 Ekim ve yazım masrafı :

3437 sayılı kanunun tatbiki için konulan bu tahsisat tütün tahmin ve tahsisat tütün tahmin ve tahrir işleriyle uğraşan heyetlerin yol ve günlük masraflarını ve bunlarla birlikte gönderilen idare memurlarının yol masraflarını, kanun hilâfı ekilenlerin sökülmesi, memnu mezruatın yok edilmesi için yapılacak masraflarla ekim ve yazma işlerine aid sair masrafları karşılamaktadır.

3437 sayılı kanunun tatbikından mütevellid olarak mevzii yasak yerlerini tahdid edecek komisyonların günlük ve yol masrafları tütün ekicilerine verilecek mükâfat ve imal tiplerinin tedkik ve tecrübeleri için ihtiyar olunacak masarif de göz önünde tutularak bu tertibe geçen yıl tahsisatından (30 000) lira fazlasıyla (130 000) lira konulmuştur.

2 Emanet ambarları masarifi :

Bu maddeye konulan tahsisat zürra tütünlerinin konması için tutulan ambarların kiralarını ve bu tütünlerin iyi bir şekilde muhafazası için kullanılan amele ve aktarmacılarla gerek ambarlama ve gerek fermantasyon zamanında fazla olarak muvakkaten kullanılması lâzım olan amele, kantarcı, istifçi ve bekçi gibi müstahdemlerin gündeliklerini karşılamaktadır.

F. M.

Satılmayan tütünler için verilecek ambar kiralari nazari dikkate alınarak bu maddeye geçen yıl tahsisatından (10 000) lira fzasile (100 000) lira konmuştur.

3 Muhafaza ve muhafaza tahsil memurlarile kaçak maddeler masrafı :

Bu tahsisat muhafaza memurlarile muhafaza ve tahsil memurlarının kaçak takibati dolayisile yapmağa mecbur oldukları masrafları ve bu hususta kullanılması zarurî görülen nakil vasitaları mübayaa bedellerini, bu memurların mesailerinin kontrolü ve kaçak vaziyetinin tedkiki için ihtiyar olunacak masrafları ve kaçak eşyanın nakli ve bunların saklanması veya yok edilmesi ile bazı mevkilerde ve başlıca tuzlalar civarında yılın muayyen mevsimlerinde istihdamına lüzum görülen kolcuların ücretlerini ve inhisar altında bulunan oyun kâğıdı, kibrit, çakmak ve çakmak taşı kaçakçılığından dolayı idarenin ihtiyar ettiği takibat masraflarını karşılamakta olub yıl içindeki sarfiyat göz önünde tutulmak suretile geçen yıl tahsisatının aynı olarak (195 000) lira konmuştur.

4 Kaçkla uğraşma masarifi :

Bu maddeye konulan tahsisat kaçkla gizli olarak yapılan uğraşma işleri için ihtiyar olunan masraflara aiddir. Kaçakçılığın azalması için alınacak tedbirler gizli haberci teşkilâtının vücud ve inkişafına bağlı bulunduğundan bunu temin ve idare edebilmek üzere yapılacak masrafları karşılamak için içinde bulunduğumuz yıl sarfiyatı nazari dikkate alınmak suretile geçen senenin aynı olarak (20 000) lira teklif olunmuştur.

8 Kaçak ihbariye ve ikramiyesi ve 2550 sayılı kanun mucibince verilecek tazminat:

Bu tahsisat 1918 sayılı kanun ile ekleri hükümlerine göre müstahiklerine verilecek peşin ikramiyelerin ve 2550 sayılı kanuna göre kaçak takibatından ölen veya sakatlananlara verilen tazminatları karşılamakta olub geçen yıl tahsisatının aynı olarak (20 000) lira teklif olunmuştur.

9 Sabit kıymetler masrafı :

1 Yapı işleri ve tamirleri :

Sıhhî ve idarî ihtiyaçlara uygun olarak 1939 yılında yaptırılması lüzumlu görülen idarehane binalarının inşa masraflarile idarehane, fabrika, imalhane ve imalâthane, depo ve tuzlalarda yapılacak inşaat ve tamirat masraflarını ve tuzlaların çevrelerini gösterir yapılacak haritalar için 1939 yılında sarfı lâzım mikdarları karşılayabilmek üzere bu tertibe geçen yıl tahsisatının aynı olarak (443 000) lira konmuştur.

2 Makineler ve teferruatı :

Şarab fabrikalarile yeniden açılacak imalâthanelere lâzım olan makine ve aksamını, tütün ve müskirat fabrikalarile tuzlalarda yeniden vücade getirilecek tesisattan başka sözü geçen fabrikalar ve tuzlalar için daimî surette alınması yenilenmesi mutad olan makineler ve teferruatını karşıla-

F. M.

yan bu tertibe yıl zarfında yapılan masraflar da göz önünde bulundurulmak suretile geçen yıl tahsisatının aynı olarak (50 000) lira teklif olunmuştur.

3 İdarehane demirbaş ve mefruşatı:

Fabrika ve imalâthanelerle tütün deposu ve tuzlalardan gayri idarehane ve satış depolarında kullanılmak üzere satın alınacak demirbaş eşya ve mefruşatı, yangın söndürme tertibatı ve tartı ve ölçü âletleri bedellerini karşılayan bu tertib için yeni inşa olunacak idarehane binaları mefruşatının temini de nazarı dikkate alınmak suretile geçen yıl tahsisatının aynı olarak (80 000) lira teklif olunmuştur.

4 Nakil vasıtaları alım ve yenilenmesi:

Nakil vasıtalarının alım ve yenilenmesi ve esaslı tamirlerin masraflarını karşılayan bu tertibe 1939 yılında alınmasına ihtiyaç görülen nakil vasıtaları bedelleri de nazarı dikkate alınmak suretile geçen yıl tahsisatının aynı olarak (50 000) lira konmuştur.

10 Ecenebi mütehassıslar ücret ve harcırahları:

Bu fasıl idaremizin muhtelif kısımlarında bilgi ve hizmetlerinden istifade edilmek için celbedilen ecnebi mütehassısların, mukavelelerine göre ücret, daimî ve muvakkat memuriyet harcırahlara aid bulunmaktadır.

Halen kadroda mevcut olan mütehassıslar idare ihtiyacına kâfi gelmekte olduğundan bu fasla geçen yılın aynı olarak (45 000) lira konmuştur.

11 Muhtelif masraflar:

1 Şarabçılara verilen prim:

Bu tahsisat yerli şarabların ecnebi memleketlere ihracında sahiblerini teşvik etmek için şarab izahnamesi hükümleri dairesinde verilen primleri ihtiva etmektedir.

Dış piyasalardan şarabçılarımıza alıcı zuhur etmesi dolayısıyla hususî âmillerce 1939 yılında yapılacağı tahmin kılınan (200 - 250) bin litrelik ihracat için sahiblerine verilmesi lâzımgelen primler göz önünde bulundurulurken bu tertibe geçen yıl tahsisatından (4 000) lira fazlası ile (5 000) lira konmuştur.

2 Hayır evlerine yardım:

Menafii umumiyeye hadim cemiyetlerle benzeri yardım teşekküllerine ve Türk gençliğinin inkişafına çalışan spor kulüplerine malî müesseseler ve bankalarda yapıldığı gibi doğrudan doğruya veya tertib edilen müsamerelere aid bilet alınması suretile yardımda bulunulmasını temin eden ve 1931 senesinden beri aynı şekilde kullanılan bu tertibe geçen seneki kadar tahsisat konmuştur.

F. M.

3 Sergilere iştirak ve propaganda masrafları:

Bu tahsisat, dahil ve hariçte açılan sergilere iştirak etmek dolayısıyla memleket mamulâtının propagandasını yapmak üzere bütçeye konulmaktadır.

Tütün ve diğer inhisar mamulâtının İngiltere ve dominyonları piyasasında sürümünün temini için yapılacak program işlerine sarfedilmek üzere bu tertibe geçen yıl tahsisatından (300 000) lira fazlasile (390 000) lira konulmuştur.

4 Yabancı memleketlere staj veya tahsil için gönderileceklerin tahsisat ve harcırahları:

Yabancı memleketlere staj veya tahsil için gönderilecek memurların tahsisat ve harcırahlara aid olan bu tertibe geçen seneki gibi (20 000) lira tahsisat konulmuştur.

12 Memurlar ikramiyesi:

Muntazam ve maksada uygun çalışmalarile temayüz eden ve işlerinde muvaffak olan memurları taltif ve teşvik için ihdas edilmiş olan bu fasla 1939 yılı için de geçen yıl tahsisatının aynı olarak (50 000) lira konulmuştur.

13 Tekaiid sandığına iştirak:

Bu tertib 2921 sayılı İnhisarlar tekaüid sandığı kanunu ile kadroya dahil daimî memur ve müstahdemlerden kesilen yüzde beşlerin balığı kadar bütçeye konulması icab eden tahsisatı ihtiva etmektedir.

1938 yılı sarfiyatı nazarı dikkate alınarak bu fasla (215 000) liranın konması kâfi görülmüştür.

14 Reddiyat :

Geçen yıl tahsisatının aynıdır.

15 Geçen yıl borçları :

Bu fasla yıl içindeki sarfiyat göz önünde bulundurulmak suretile geçen yıl tahsisatının aynı olarak (60 000) lira konmuştur.

16 Eski yıllar borçları :

1 1934 - 1937 yılları borçları :

Adı geçen yıllar zarfında tahaakkuk edib her bir sebeble ödenmemiş idare borçlarına aid olan bu maddeye geçen yıl tahsisatının aynı olarak (25 000) lira konmuştur.

2 1933 ve daha evvelki yıllara mahsub veya tediye edilmemiş masraflar :

1925 - 1932 yılları zarfında muvakkat sarfiyat ve müraselât hesaplarının-

F. M.

dan sarfedildiği halde her hangi bir sebeble mahsubu yapılmamış olan paralarla müruru zamana uğramamış düyunun evrakı sarfiye ve müsbitele-rine müsteniden tesviye ve mahsubları yapılabilmek üzere 1938 yılı bütçesi-ne (30 000) lira tahsisat konulmuş idi . Fakat; eski senelere aid olan bu sarfiyat ve düyunun ve evrakı sarfiyelerinin temin ve tedarikindeki güç-lükler hasebile 1938 senesinde bu tahsisatın tamamen sarfına imkân bulu-namadığından bunların tasfiye ve mahsublarına devam edilebilmek ve mu-hasebei umumiye kanunu mucibince müruru zamanı katetmiş bulunan 1933 yılı borçları ile 2159 sayılı kanunun 7 nci maddesi hükümleri dairesinde tuz memurlarına verilecek bir defalık tazminatlarında da nazarı dikkate alın-mak suretile bu madde (30 000) lira olarak teklif olunmuştur.

17 Mukannen aidat :

1936 yılında tahsil edilib senesi bütçesinde tahsisat bakiyesi kalmayan ka-çak ihbariyeye ve ikramiyeleri için 1938 yılı bütçesine konulmuş olan (50 000) lira muhassasattan eshabının ademi müracaati ve evrakı tahakkukiyesi-nin tekemmül ettirilememesi hasebile 1938 yılında sarfına imkân bulunma-yan kısımlarının 1939 yılında tesviyelerini teminen konan (25 000) lira ile kaçakçılık suçlarından dolayı hükmolunan para cezaları tahsilâtından bu paraları tahsil eden idare, muhafaza ve tahsil memurlarına verilecek yüz-de beş aidatı karşılayan bu tertibe geçen yıl tahsisatının aynı olarak ko-nan (5 000) lira ki ceman, geçen yıl tahsisatı (25 000) lira noksanile (30 000) lira olarak teklif edilmiştir.

18 Hükmolunmuş borçlar :

İdare aleyhine mahkemelerce hükmedilib başka fasıllarda karşılığı bu-lunmayan borçları ödemeğe mahsus olan bu fasla senesi içinde tediye edile-cek paralar göz önünde bulundurulurken geçen yıl tahsisatından (5 000) lira fazlasile (20 000) lira konmuştur.

19 3530 sayılı beden terbiyesi kanunu hükümlerine göre yapılacak masraflar:

3530 sayılı beden terbiyesi kanunu hükümlerine göre yapılacak tes-iyat ve sair masraflarla bilûmum tutulacak uzman beden terbiyesi öğret-meni veya antrenörü ücretlerini karşılayan bu tertibe (10 000) lira tah-sisat konulması kâfi görülmüştür.

20 Müskirat ve şarap fabrikaları inşa ve tesis masrafları:

İzmirde kurulacak şarap fabrikasile Paşabahçede yaptırılacak rakı fabrikasının inşa ve tesis masraflarının yarısı olan (750 000) liralık tahsi-sat 1938 bütçesine konulmuş idi. Paşabahçedeki rakı fabrikasının ihalesi icra edilmiş ve inşaata başlanılmış ise de İzmirde kurulacak şarap fabri-kası için yapılan projelerin mütehassıslar tarafından yeniden tedkikine lüzum görülmüş, yalnız fabrika binası için muktazi bulunan arsaların mü-bayaasına girişilmiştir. Şarap fabrikasının inşaat ve tesisatına başlanıl-ması arzolunan sebebler dolayisile bizzarur 1939 yılına tehir edilmiş oldu-

F. M.

ğundan bu maddeye 1939 yılında yapılacak inşa ve tesis masraflarını karşılayabilmek üzere (750 000) liralık tahsisat konulmuştur.

21 1715 sayılı kanunun 8 nci maddesi mucibince Cümhuriyet Merkez bankasına verilecek itfa karşılığı: .

1715 sayılı kanunun 8 nci maddesi mucibince Merkez bankasına verilecek itfa karşılığı olarak masraf bütçesi yekûnu olan (7 297 380) liranın %bir nisbeti ile bütçeye (72 974) lira tahsisat konulmuştur.

Varidat bütçesi mucib sebepleri

İnhisarlar umum müdürlüğü 1939 yılı bütçesinin varidat kısmı 1938 senesi tahminlerine nazaran (2 316 500) lira fazlasile (49 466 000) lira olarak tahmin edilmiştir.

Bu fazlalık, içinde bulunduğumuz yılın 8 aylık satışları ve bu satışlardan tütün, tuz, müskiratın takib ettiği seyrin geçen seneye nazaran gösterdiği tezayüd ve barut satışlarındaki düşüş nisbetleri göz önünde bulundurulmak suretile tesbit edilmiştir.

8 aylık satışlarımız geçen senenin 8 aylık satışlarına nazaran aşağıdaki durumu göstermektedir:

	1937		1938	
	Kilo	Lira	Kilo	Lira
Tütün	8 599 076	28 710 311	9 085 157	30 504 900
Tuz	120 173 136	4 023 008	123 171 829	4 133 563
Müskirat		7 887 547		8 344 026
Barut		1 949 056		1 352 177

Tütün satışları

1937 senesi (8) aylık tütün satışları (8 599 076) kilo olduğu halde 1938 (8) aylık satışları (486 081) kilo fazlasile (9 085 157) kiloyu bulmuştur.

Satışlarda 1937 vaziyetine göre kiloda % 5.65 nisbetinde bir fazlalık tevliid eden bu mikdar (8) aylık safi varidatta (1 153 090) lira bir tezayüd husule getirmiş bulunmaktadır.

Tuz satışları

1937 senesi (8) aylık tuz satışları (120 173) ton olduğu halde 1938 yılı (8) aylık satışları (123 172) tonu bulmuştur.

Satışlarda 1937 vaziyetine göre kiloda % 2.5 bir tezayüd husule getirmiş ve (8) aylık safi varidatta (282 061) liralık bir tezayüd tevliid etmiştir.

Müskirat satışları

1937 senesi (8) aylık satışlar (7 887 547) lira olduğu halde 1938 yılı (8) aylık satışlar (8 344 026) lirayı bulmuştur.

1937 yılı (8) aylık satışlarına nazaran % 5.79 nisbetinde bir tezayüd husule getiren 1938 yılı (8) aylık satışları safi varidatı (401 272) lira kadar tezyid etmiştir.

Barut satışları

1937 senesi (8) aylık barut satışları (1 949 056) lira olduğu halde 1938 (8) aylık satışları (596 879) lira noksanile (1 352 177) lira olmuştur.

1937 yılı (8) aylık satışlarına nazaran % 30.62 nisbetinde bir düşüklük husule getiren bu mikdar safi varidatta (254 618) lira bir tenakus husule getirmiştir. Bu tenakus demiryolu inşaatında kullanılan patlayıcı maddeler satışını geçen yıllara nisbetle azalmış olmasından ileri gelmektedir. Bu kısmın diğer maddelerini teşkil eden revolver fişekleri, av barutu, av saçması ve şenlik fişekleri satışlarındaki artış normal şekilde devam etmektedir.

1939 bütçesi varidat kısmı tahminleri, 1938 senesi (8) aylık satışların takib ettiği seyir ve gelecek (4) aylık satışlarda muhtemel düşüş ve çıkışlar göz önünde bulundurularak yapılmıştır.

---

(1) 1939 bütçesinde maliyete giren bütçe masrafları, umumî bütçe masrafları arasına idhal edildiği cihetle, mukayeseyi temin maksadile 1938 bütçesindeki tahminlerden 1 110 000 lira maliyete giren masraflar ve 60 000 lira muhtelif gelir ki ceman 1 170 000 lira tenzil edilmiştir.

(2) 1939 bütçesinde muhtelif gelir (alınan faizler) bütçe varidatının (muhtelif hasılat) faslında gösterildiği cihetle mukayeseyi temin maksadile 1938 bütçesinin (muhtelif hasılat) faslına 60 000 lira ilâve edilmiştir.

Satışlar tahlilî cedveli

I - Tütün :	Satış 13 610 000 X 335	45 593 500		
	Maliyet, beyiye nak.	14 135 500	31 458 000	
	Haricî satış ve Muh. Gelir		50 000	31 508 000
II - Tuz :	Satış 168 200 000 X 3.38	5 685 000		
	Maliyet nak. ve prim	1 113 000	4 572 000	
	Haricî satış ve muh. gelir		40 000	4 612 000
III - Müskirat :	Satış	12 500 000		
	Maliyet, beyiye nak.	4 392 000	8 108 000	
	Muhtelif gelir		4 000	8 112 000
IV - Barut :	Satış	1 725 000		
	Maliyet, beyiye, nak.	1 074 000	651 000	
	Muhtelif gelir		3 000	654 000
	Amortisman			44 886 000
				480 000
	Müdafaa vergisi		4 000 000	44 406 000
	Bütçe varidatı			
			1 060 000	5 060 000
				49 466 000

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 10
Esas No. 1/6

3 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

İnhisarlar umum müdürlüğü 1939 malî yılı bütçesi hakkında olup Başvekâletin 28 - II - 1939 tarih ve 6/896 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Gümrük ve İnhisarlar vekâleti vekili H. Çakır ve İnhisarlar umum müdürü hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu :

Hükûmet teklif eylediği bu lâyiha ile inhisarların 1939 malî yılı içinde elde edeceği varidatı 49 466 000 lira olarak tahmin eylemiştir. Hükûmetin esbabı mucibe lâyihasında ifade eylediği üzere yaptığı bu tahmin 1938 malî yılının ilk sekiz aylık hesaplarına müstenid olup bütçenin encümenimizde müzakeresi sırasında senenin on aylık hesapları da elde edilmiş olmakla encümenimiz bu hesablara göre ayrıca bir tedkik yapmış bulunmaktadır.

Muhtelif inhisar maddelerinin satış kârları sene içinde şu seyri takib etmiştir :

	On aylık satış kârı
Tütün	25 983 254
Müskirat	6 781 755
Tuz	4 031 836
Barut	627 761
	<hr/>
	37 424 606

Geri kalan iki ay içinde de geçen senelere nazaran satış kârlarının aşağıdaki rakamları tutacağı anlaşılmaktadır :

	İki ay için- de elde edi- leceği umulan
Tütün	5 126 196
Müskirat	1 347 675
Tuz	574 252
Barut	112 777
	<hr/>
	7 160 900

Bu cedvellerdeki iki yekûn birleştiği takdirde sene sonunda satış kârlarının 44 585 506 liraya baliğ olacağı, ancak bu yekûnda haricî satışlar ve muhtelif gelirler dahil olmayıp geçen senelerin seyrine göre gerek bu satışlardan ve gerekse muhtelif gelirlerden de sene sonuna kadar elde edileceği umulan 97 000 lira dahi bu yekûna ilâve ve tutarından bilûmum tesisatın aşınma payları olarak ayrılması lâzımgelen 480 000 lira tenzil edildikten sonra kalacak mikdar 44 202 506 li-

radan ibaret olub bu rakam ise 1938 malî yılı içinde hakikî satış kârlarını göstermiş olacaktır.

1938 yılı için bütçenin varidat kısmına konulan rakamın karşılığını bulabilmek için bütçenin masraf kısımlarında mütedavil sermayeden ödenmesi ve maliyet fiatlarına zammı icab eden 1 273 380 liranın dahi hakikî satış kârlarına ilâvesi lâzımgelmekte bu hesabda yapıldıktan sonra elde edilen rakam 45 475 886 liraya baliğ olub 1938 yılı bütçesinin varidat kısmında satış kârları için 43 413 500 lira tahmin edilmiş olduğuna göre sene sonunda idarenin bu varidatı 2 062 386 lira fazlasile elde edeceği anlaşılmaktadır.

Halbuki; idarenin 1939 yılı için teklif eylediği bu kaleme aid varidat ise 44 406 000 liradır. Bu farkın sebebi şudur : İdare, bütçenin masraf kısımlarında mevcut olub mütedavil sermayeden ödenmesi lâzımgelen ve yukarıda bahsi geçen 1 273 380 liraya 23 880 lira ilâve ederek bu mikdarı 1 297 260 liraya iblâğ ettikten sonra bu kalemi bu sene masraf kısmından çıkarmış ve ücretleri bu paradan ödenecek olan memur ve müstahdemler kadrosunu ayrıca bütçe lâyihasına bağlayarak bir taraftan matlub olan kontrolü temin ve diğer taraftan da maliyet hesaplarında yer alması lâzımgelen bir parayı bütçe tertibleri arasında buldurmak suretile hakikî satış kârlarının hesabında karışıklığa meydan vermek istememiş ve bunu temin için de bütçe lâyihasına ilâve eylediği bir maddenin kabulünü istemiştir. Encümente yapılan müzakere neticesinde ise şimdilik bütçe tertibinde bu amelîyenin yapılmasına lüzum görülmeyerek bu mikdarın dahi eskisi gibi masraf tertibleri arasında yer alması kabul edilmiş ve mukabilinde satış kârı olarak tahmin edilen mikdara eklenmesi münasib görülmüştür.

Bu sebep dolayisile 1 297 260 liradan ibaret olan bu kalem dahi satış kârları arasına ilâve edildiği takdirde 1939 malî yılı varidat bütçesinin satış kârları tertibi için teklif edilen mikdarın 45 703 260 liradan ibaret olacağı anlaşılmakta ve bu mikdar ise 1938 malî yılında elde edileceği hesap edilen satış kârlarına nazaran 227 375 lira gibi bir fazlalık arzulemekte olub bu rakamın ise verilen izahata göre satışların aylık seyrine nazaran telâfi edilebilecek bir rakam olduğu ve yapılan tahminin isabetli bulunduğu görülmüş ve aynen kabul edilmiştir.

Varidat cedvelinde muhtelif rüsum tertibine konulan 700 000 liranın geçen senenin aynı olduğu ve satış kârlarına nazaran bu mikdarın yükselmemiş olmasının sebebi müskirat beyiye resminin tenzil edilmiş olmasından ileri geldiği, para cezalarında geçen seneye nazaran görünen tenezzülün ise şimdiye kadar para cezaları evvelâ irad kaydedilmekte, sonra bunlardan hisse almağa kanunen hak kazanmış olanlara masraf tertibinden tediye yapılmakta iken 1938 den itibaren bu paraların emanet hesaplarına alınmış olmasından ve ancak idareye kalacak kısmın irada alınması usulü tatbik edilmesinden ileri geldiği ve muhtelif hasılat kısmı 1938 yılında tenezzül göstermiş olduğundan bu sene bu kalem için yapılan tahminatın muhtelif senelere aid hesap vasatilerine göre hesap edildiği ve istirdad kısmındaki tenezzülün tahmin ve tahrir masraflarını yeni tütün kanununun idareye tahmil eylemiş bulunmasından ileri geldiği ve Millî Müdafaa vergisi dahi satışla mütenasiben arttığı anlaşılmış ve bu kalemler için konulan mikdarların dahi iyi bir tahmine müstenid olduğu görülmüştür.

Netice olarak İnhisarlar idaresinin 1939 malî yılı için tahmin eylediği varidatı 50 763 260 lira olarak kabul eylemiş bulunuyoruz.

1938 varidat tahmini 48 259 500 lira idi. İdarenin 1938 malî yılı sonuna ka-

dar bu tahminimizi 2 276 386 lira fazlasile elde edeceği anlaşılmaktadır.

Bu fazlalık muhtelif inhisar maddelerinin satış kârlarında ve Millî Müdafaa vergisi hasılatında vukubulmuştur. Şöyle ki:

Memleket dahilindeki tütün satışı 1937 yılında 12 778 461 kilo olduğu ve beher kilonun vasatî fiati 334.61 kuruş bulunduğu halde 1938 yılının on aylık hesaplarına göre sene sonunda satış yekûnunun 13 450 000 kiloya ve beher kilonun vasatî fiati de 335 kuruşa balığ olacağı anlaşılmaktadır.

Tuz : 1937 yılında dahilî satış 164 122 177 kilo olduğu halde 1938 yılının on aylık tahsilâtına nazaran sene sonunda bu mikdarın 166 617 170 kiloya balığ olacağı görülmektedir.

Müskirat : 1937 yılında 11 820 713 liralık satış yapıldığı halde on aylık hesaplara göre bu satışın 1938 yılı sonunda 12 414 105 liraya balığ olacağı anlaşılmaktadır.

Barut : 1937 yılında 2 488 819 liralık satış yapıldığı halde 1938 yılının on aylık hesaplarına göre bu mikdarın ancak 1 841 401 lira tutacağı ve barut satışında şimendifer inşaatının mühim tesiri olduğundan 1938 yılında müşahede edilen bu tenezzülün de aynı sebebden ileri geldiği verilen izahattan anlaşılmıştır.

1937 yılında İnhisarlar varidatı, tahmine nazaran 3 115 217 lira fazlasile, 1936 yılında 2 578 891 lira fazlasile elde edildiğine göre 1938 yılının tahminine nazaran arzylediği fazlalığın da her sene müşahede edilen tezayüd seyrine uygun bir halde devam eylediği görülmektedir.

Masraf kısmı :

Hükûmet, lâyiha ile 1939 malî yılı masrafları için 7 370 354 lira tahsisat istemiştir. Yukarıda işaret olunduğu veçhile maliyet hesaplarında gösterilmek üzere bütçe masrafları arasından çıkarılması istenen ve fakat encümençe yine bütçenin masraf tertiblerinde gösterilmesi münasib görülen 1 297 260 liranın yekûna ilâvesi ve bu ilâveden dolayı muhtelif fasıllardaki değişiklikler nazarı itibare alındığı takdirde istenilen tahsisat yekûnu 8 656 468 liraya balığ olmaktadır. Bu mikdar 1938 yılı bütçesile verilen tahsisat yakûnuna nazaran 325 220 lira fazlalık arzeyer.

İdarenin 1939 yılı için istediği bu fazla tahsisattan 300 000 lirası bu sene tütünlerimizin hariç pazarlarda sürümünü temin için muhtelif memleketlerdeki propaganda işlerine genişlik vermek maksadile sergi ve propağanda masraflarına ilâve edilmiş, geri kalanı da beden terbiyesi kanununun tahmil eylediği vazifeleri ifa ve şarap ihraç edenlere verilecek pirim gibi muhtelif masrafları karşılamak üzere ayrılmış bulunmaktadır.

Müzakere sırasında Hükûmet, memur ve müstahdemler ücreti faslından 23 880 lira tenzil edilerek bu mikdarın 10 neu faslın birinci maddesine ilâvesini istemiştir. Yapılan tedkikata nazaran yaprak tütün depo ve imalâthanelerile tütün ve müskirat fabrikaları ve tuzlalar memur ve müstahdemleri kadrosunun yeni ihtiyaçlara göre tanzimi düşünülmüş ve bunun karşılığı idare memur ve müstahdemleri kadrolarından tenkiyat yapılmak suretile temin edilmek istenilmiş olmakla yerinde görülen bu teklif aynen kabul olunmuştur.

Eski yıllar borçları faslının ikinci maddesindeki formülün müruru zamanı kesil-

miş borçlara aid bulunduğu tasrih edilmek suretile değiştirilmesi münasib görülmüştür.

Bütçenin masraf kısmı, mütedavil sermayeden yapılması lâzımgelen masrafların geçen senelerde olduğu gibi bu sene de bütçe meyanına alınmış olması hesabına bazı fasıllarda yapılması icab eden değişiklik yapılmak suretile idarenin 1939 malî yılı masrafları yekûnu 8 656 468 lira olarak tesbit ve kabul olunmuştur.

Encümenince tahmin edilen 50 763 260 lira varidattan masraf tahsisatı olarak kabul edilen 8 656 468 lira ile müskiratın satış kârları üzerinden idarei hususiye hissesi ve tayyare resmi olarak ayrılması icab eden 1 095 052 lira çıktıktan sonra geri kalan 41 011 740 liranın inhisarlar safi hasılatı ve tütün, müskirat ve müdafaa vergisi olarak umumî bütçeye irad kaydı icab etmektedir.

Bütçe lâyihası:

İzah edilmiş bulunan sebeplerden dolayı lâyihanın birinci ve ikinci maddeleri değiştirilmiş ve 12 nci maddesi çıkarılmıştır.

Teklif edilen diğer maddeler ayrıca tedkik edilmiş ve bunların her birisi lüzum ve ihtiyaçlara müstenid bulunduğu anlaşılmağa aynen kabul olunmuştur.

İnhisarlar idaresinde çalışan memur ve müstahdemlerin kadroları her sene bütçe lâyihasına bağlanan bir cedvelle tesbit edilmekte ve bu hal teşkilâtta matlub olan istikrar ve intizamı muhafazaya kâfi gelmemektedir.

İnhisarların teşekkülünden bu güne kadar kâfi zaman geçmiş ve tecrübeler dahi yapılmış ve binaenaleyh idarenin teşkilâtını bir kanunla tesbit imkânı hâsıl olmuş olduğundan Hükûmetçe bu kanun bir an evvel hazırlanarak Meclise verilmesi temenniye şayan görülmüştür.

Encümenimizce arzolunduğu şekilde bazı değişikliklerle yeniden hazırlanan lâyiha Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reislığe sunulur.

Reis Isparta Mükerrem Ünsal	R. V. Kayseri F. Baysal	M. M. Trazon R. Karadeniz	Kâtib İstanbul F. Öymen	Bolu Dr. Zihni Ülgen	
Çanakkale R. Bulayırılı	Elâzığ M. F. Altay	Erzincan İ. Artun	Gümüşane D. Sakarya	İstanbul G. Bahtiyar	Kastamonu T. Coşkan
Kayseri S. Serim	Kırklareli B. Dener	Kırklareli Ş. Ödül	Kocaeli A. Said Akbaytuğan	Konya R. Türel	Konya Naim Onat
Malatya M. Öker	Maraş M. Bozdoğan	Mardin R. Erten	Muğla H. Kitabcı	Muş Ş. Ataman	Ordu H. Yalman
Sivas Remzi Çiner	Trabzon Sırrı Day	Urfa Sami İşbay	Yozgad S. İçöz		

İnhisarlar umum müdürlüğü 1939 malî yılı Bütçe kanunu lâyihası

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

MADDE 1 — İnhisarlar idaresinin 1939 malî yılı masrafları için ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (7 370 354) lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2 — İnhisarlar idaresinin 1939 malî yılı varidatı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (49 466 000) lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — İnhisarlar idaresinin 1939 malî yılı memur ve müstahdemleriyle nakil vasıtaları kadorsu ilişik (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 4 — İmalâtı artırmak ve satış teşkilâtını genişletmek için ayrıca kullanılması lüzumlu görülecek memur ve müstahdemlerin ücretleri bütçenin ücret fasıllarındaki tasarrufattan verilir.

MADDE 5 — İnhisar altında bulunan oyun kâğıdı, kibrit, çakmak ve çakmak taşı kaçakçılığından dolayı 1918 sayılı kanun ile eki bulunan 2550 sayılı kanun mucibince verilecek ikramiyelerle kaçak takibinde ölen veya sakatlananlara verilecek tazminat ve bu suçlara aid davaların muhakeme ve sair masrafları ve inhisar memurları tarafından yakalanan kaçak gümrük eşyasının nakil masrafları bütçenin taallük ettiği fasıllardan verilir.

MADDE 6 — Geçen yıl borçları tertibine konan tahsisat kifayet etmediği takdirde işbu borçlar taallük ettikleri hizmetlere tekabül etmek üzere carî yıl bütçesine mevzu tahsisattan Gümrük ve inhisarlar vekâletinin muvafakatile mezkûr tertibe naklen tesviye olunur.

1933 - 1937 yılları borçları tertibindeki tahsisat kâfi gelmediği takdirde bu paralar 1939 yılı bütçesinin masraf kısmındaki tasarrufattan - Gümrük ve inhisarlar vekâletinin muvafakatile - mezkûr tertibe naklen tesviye olunur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — İnhisarlar idaresinin 1939 malî yılı masrafları için ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (8 656 468) lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2 — İnhisarlar idaresinin 1939 malî yılı varidatı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (50 763 260) lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — Aynen kabul

MADDE 4 — Aynen kabul

MADDE 5 — Aynen kabul

MADDE 6 — Aynen kabul

MADDE 7 — (Sergilere iştirak ve propaganda masrafları) namile bütçeye konulan tahsisatın sarfı sureti ve evrakı müsbitesinin hazırlanması mütedavil sermaye masrafları hakkındaki usullere tâbidir.

MADDE 8 — Kaçakçılık suçlarından dolayı mahkemelerce ve 3437 sayılı tütün ve tütün inhisarı kanununun tarihi meriyetinden evvel heyetlerce hükmolunan para cezaları tahsilâtıdan bu paraları tahsil eden idare muhafaza ve tahsil memurlarına bütçenin mukannen aidat faslından yüzde beş aidat verilir.

MADDE 9 — İnhisarlar idaresinin 1938 bütçe kanununun 9 ncu maddesile mütedavil sermayeden sarfına mezuniyet verilen (950 000) liradan kullanılmayan ve kullanılıp da bütçe tasarruflarile kapatılan kısımların fabrika, tuzla ve imalâthanelerde yapılacak inşaat ve tesisat ile fennî şerait ve tesisatı havi her nevi yaprak tütün ve barut ve patlayıcı maddeler depoları alım ve inşası için 1939 yılında sarfına Gümrük ve inhisarlar vekâleti mezundur. Bu suretle sarfolunacak paralar her yıl sonunda bütçenin umumî tasarruflarından kifayeti nisbetinde mahsub olunur.

MADDE 10 — Karşılığı 1940 malî yılı İnhisarlar umum müdürlüğü bütçesine konulacak tahsisattan temin olunmak üzere İzmir ve İstanbulda yaptırılacak şarab ve rakı fabrikaları inşası için 1939 malî yılı bütçesine konulmuş olan tahsisata ilâveten (600 000) liraya kadar 1940 yılına geçici teahhüde girişmeğe Gümrük ve inhisarlar vekili mezundur.

MADDE 11 — İdarenin Ankarada bulunan memurlarına 1452 numaralı kanunun 18 nci maddesine göre mesken zammı verilir. Bu tazminat 2921 numaralı kanunun muvakkat birinci maddesine göre, 2847 numaralı kanunun birinci maddesine bağlı cedveldeki dereceler nazarı itibare alınarak tesbit edilir.

Bu zamlar bütçenin ücret faslındaki tasarruflardan tesviye olunur.

MADDE 7 — Aynen kabul

MADDE 8 — Aynen kabul

MADDE 9 — Aynen kabul

MADDE 10 — Aynen kabul

MADDE 11 — Aynen kabul

MADDE 12 — Kadroya dahil daimî memur ve müstahdemlerden yaprak tütün depo ve imalâthanelerile işletme ve bakım evleri tütün ve müskirat fabrika, atelye ve imalâthaneleri ve tuzlalarda çalışanların, ilişik (C) cedvelinin aid olduğu kısmında tesbit olunan aded ve ücret miktarları dahilinde olmak üzere verilecek ücretleri ve mezkûr depo ve imalâthanelerle fabrika, atelye ve imalâthanelerin kiralari ve bilûmum fabrika, atelye, imalâthane, yaprak tütün bakım ve işleme evleri ve tuzlalardaki müstahdemlerin ve işçilerle çocuk yuvalarına yapılacak yardımlar mütedavil sermayeden ödenir. Şu kadar ki; sermayei mütedavileden ücretleri verilecek olan bu memur ve müstahdemlerin mükteseb hakları mahfuz olmakla beraber kadroya dahil ve bütçeden ücret alan memur ve müstahdemlerin haiz oldukları hukuk ve vecibelerden kemakân müstefid olurlar. Yeniden alınacaklar da aynı hükme tâbidirler.

MADDE 13 — Bu kanun 1 haziran 1939 tarihinden muteberdir.

MADDE 14 — Bu kanun hükmünü icraya Gümrük ve inhisarlar vekili memurdur.

27 - II - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>T. F. Silay</i>	<i>N. Tmaz</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Fayik Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>Rana Tarhan</i>	
Zr. V.		
<i>Muhlis Erkmen</i>		

MADDE 12 — Aynen kabul

MADDE 13 — Aynen kabul

A - CEDVELİ

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1938	1939 malî yılı için	
			Mali yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe talep edilen Lira	Encümence kabul edilen Lira
1		Memur ve müstahdemler ücreti	3 641 880	3 641 880	3 618 000
2		Merkez ve taşra masrafları			
	1	İdarehane ve satış depoları kirası	150 000	150 000	150 000
	2	Mahkeme masrafları	75 000	75 000	75 000
	3	Para gönderme masrafları	90 000	90 000	90 000
	4	İdare masrafı	315 000	315 000	315 000
	5	Kaza sigortası	1 000	1 000	1 000
	6	Kurs masrafı	30 000	30 000	30 000
		Fasıl yekûnu	661 000	661 000	661 000
3		Daimî memuriyet harcırahı	70 000	70 000	70 000
4		Muvakkat » » [Tedkik için yabancı memleketlere gönderilecek memurların harcırahları da bu fasıldan verilir]	45 000	45 000	45 000
5		Müfettişler harcırahı	50 000	50 000	50 000
6		Tecrübe, ıslah ve mücadele masrafı			
	1	Fennî ekim, dikim, tecrübe masrafları	65 000	65 000	65 000
	2	Hastalıklarla uğraşma masrafı	10 000	15 000	15 000
		Fasıl yekûnu	75 000	80 000	80 000
7		Kaçığı kovalama ve tütün ekimi masrafları			
	1	Ekim ve yazma masrafı	100 000	130 000	130 000
	2	Emanet ambarları	90 000	100 000	100 000
	3	Muhafaza ve muhafaza tahsil memurlarile kaçak maddeler masrafı	195 000	195 000	195 000
	4	Kaçakla uğraşma masrafı	20 000	20 000	20 000
		Fasıl yekûnu	405 000	445 000	445 000

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1938	1939 malî yılı için	
			Mali yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe talep edilen Lira	Encümence kabul edilen Lira
8		Kaçak ihbariye ve ikramiyesi ve 2550 sayılı kanun mucibince verilecek tazminat	20 000	20 000	20 000
9		Sabit kıymetler masrafı			
	1	Yapı işleri ve tamirleri	443 000	443 000	443 000
	2	Makineler ve teferruatı	50 000	50 000	50 000
	3	İdarehane demirbaş ve mefruşatı	80 000	80 000	80 000
	4	Nakil vasıtaları alım ve yenilenmesi	50 000	50 000	50 000
		Fasıl yekûnu	623 000	623 000	623 000
10		Depo ve imalâthaneler, fabrikalar, tuzlalar ücret ve masrafları			
	1	Yaprak tütün depo ve imalâthanelerile tütün ve müskirat fabrikaları ve tuzlalar memur ve müstahdemleri ücreti	1 138 380	0	1 162 260
	2	Yaprak tütün depo ve imalâthanelerile fabrikalar kirası	75 000	0	75 000
	3	Fabrika, atelye, imalâthane ve bakım, işletme evleri ile tuzlarda çalışan müstahdem ve işçilere ve çocuk yuvalarına yardım	60 000	0	60 000
		Fasıl yekûnu	1 273 380	0	1 297 260
11		Ecnebi mütehasşısalar ücret ve harcırahları	45 000	45 000	45 000
12		Muhtelif masraflar			
	1	Şarabıcılara verilecek prim	1 000	5 000	5 000
	2	Hayır evlerine yardım	1 500	1 500	1 500
	3	Sergilere iştirak ve propaganda masrafları	90 000	390 000	390 000
	4	Yabancı memleketlere staj veya tahsil için gönderileceklerin tahsisat ve harcırahı	20 000	20 000	20 000
		Fasıl yekûnu	112 500	416 500	416 500

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1938 Mali yılı tahsisatı Lira	1939 mali yılı için Hükümetçe taleb edilen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
13		Memurlar ikramiyesi	50 000	50 000	50 000
14		Tekaüd sandığına iştirak [Kanunu mahsusna tevfikân istimal edilecektir]	215 000	215 000	215 000
15		Reddiyat	10 000	10 000	10 000
16		Geçen yıl borçları	60 000	60 000	60 000
17		Eski yıllar borçları			
	1	1934 - 1937 yılları borçları	25 000	25 000	25 000
	2	1933 ve daha evvelki yıllara mahsub veya tediye edilmemiş masraflar	30 000	30 000	30 000
		Fasıl yekûnu	55 000	55 000	55 000
18		Mukannen aidat (1936 yılında tahakkuk eden aidat borçları da bu fasıldan ödenir)	55 000	30 000	30 000
19		Hükmolunmuş borçlar	15 000	20 000	20 000
20		3530 sayılı beden terbiyesi ka- nunu hükümlerine göre yapı- lacak masraflar	0	10 000	10 000
0		Fevkalâde masraflar			
21		Müskirat ve şarap fabrikaları inşa ve tesis masrafları	750 000	750 000	750 000
		Tuz memurlarının bir defalık tazminatı	2 000	0	0
		İzmirde tesis olunacak atış po- ligonu masrafına yardım	15 000	0	0
		Fasıl yekûnu	767 000	0	0
22		1715 numaralı kanunun 8 nci maddesi mucibince Cümhuri- yet Merkez bankasına verile- cek itfa karşılığı	82 488	72 974	85 708
		UMUMÎ YEKÛN	8 331 248	7 370 354	8 656 468

B - CEDVELİ

F.	M.	Varidatın nev'i	1938	1939 malî yılı için	
			Mali yılı muhammenatı Lira	Hükümetçe tahmin edilen Lira	Encümençe tahmin edilen Lira
1		Satış kârları	43 413 500	44 406 000	45 703 260
2		Muhtelif rüsum	700 000	700 000	700 000
3		Para cezaları	100 000	50 000	50 000
4		Muhtelif hasılat	280 000	260 000	260 000
5		İstirdad	100 000	50 000	50 000
6		Tütün ve müskirat müdafaa vergisi	3 666 000	4 000 000	4 000 000
UMUMİ YEKÜN			48 259 500	49 466 000	50 763 260

C - CEDVELİ

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
<i>MERKEZ</i>		
<i>Memurlar</i>		
Umum müdür	1	600
Kısım müdürü	5	500
Başmürakib	1	400
Mürakib	5	300
»	1	250
Mürakabe kalemi şefi	1	225
» » masa âmiri	1	125
Şube müdürü	1	450
» »	2	400
» »	4	350
» »	12	300
» »	1	275
» »	2	250
» »	3	225
» »	1	200
» » muavini	1	350
» » »	3	250
» » »	9	225
» » »	8	200
Başmüfettiş	1	300
Müfettiş	1	275
»	2	250
»	3	225
»	6	200
»	6	175
»	8	150
» muavini	12	125
Mühendis, mimar, kimyager, tuz, inşaat ve ziraat fen memuru	3	300
» » » » »	2	250
» » » » »	4	225
» » » » »	10	200
» » » » »	5	175
» » » » »	11	150
» » » » »	10	125
» » » » »	6	100
» » » » »	2	90
Şube ve kısım şefi, şef muavini, mesul muhasib, başveznedar, kısım âmiri, masa âmiri	5	250
» » » » »	5	225
» » » » »	6	200
» » » » »	24	175

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
Kimyager ve fen memuru	1	200
» » »	1	150
» » »	4	125
» » »	3	100

Muvakkat memurlar

Muhtelif muvakkat memurlar (Avukat) (Muhtelif) 47 3780

Müstahdemler

Muhtelif muvakkat müstahdemler (Muhafaza,
tahsil memuru ve saire) (Muhtelif) 1371 42635

Yekûn 3516

Tütün ve müskirat fabrikaları, tütün ve
müskirat atelye ve imlâhaneler, tuzlalar,
yaprak tütün bakımı ve işleme evleri

Memurlar

Müdür	2	400
»	2	350
»	3	275
»	4	250
»	1	225
»	6	200
»	3	175
»	1	150
»	2	125
» muavini	1	275
» »	2	250
Teknik şube müdürü	1	300
» » »	1	275
» » » muavini	3	225
» » âmiri, mesul muhasib, kontrolör	11	300
Teknik şube âmiri, mesul muhasib, kontrolör, idare kısım âmiri	8	175
Teknik şube âmiri, mesul muhasib, şube âmiri, kısım amiri	26	150
Şube âmiri, masa âmiri, muhasib ve veznedar	36	125
Birinci sınıf memur, muhasib ve veznedar, vez- nedar	54	100
» » » »	90	90
İkinci sınıf memur, muhasib ve veznedar, vez- nedar	122	80
» » » »	36	70

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
Üçüncü sınıf memur, muhasib ve veznedar, veznedar	139	60
» » » »	73	50
Kimyager, fen memuru ve makinist	3	175
» » »	4	150
» » »	20	125
» » »	9	100
» » »	1	90
» » »	1	80
Teknik şef	2	350
» »	2	300
» »	2	275
Başharmancı ve başekspert	4	250
» »	4	225
» »	5	200
Harmancı ve ekspert	10	175
» »	40	150
» » muavini	50	125
» » namzedi	50	100
» » »	25	90

Muvakkat memurlar

Doktor, dişçi, eczacı ve saire (Muhtelif)	18	1800
---	----	------

Müstahdemler

Muhtelif müstahdemler (Muhtelif)	139	6890
----------------------------------	-----	------

Yekûn 1016

NAKİL VASITALARI KADROSU

Aded	Nevi
2	Otomobil
28	Kamyon ve kamyonet
3	Vagonet
1	Bisiklet
11	Motör, mavuna, salapurya